

การเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ต

ภัทรวร ศิริวัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

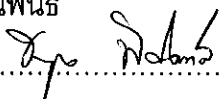
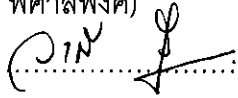
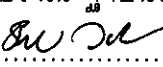
มิถุนายน 2547

ISBN 974-384-027-3

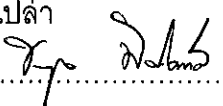
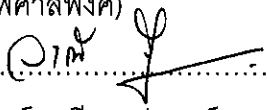
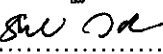
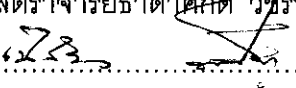
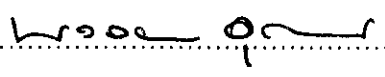
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ภัทรพร ศิริวัฒน์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.ขวัณชฎิล พิศาลพงศ์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วาทินี ฐาปนวงศ์ตานติ)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(ดร.ขวัณชฎิล พิศาลพงศ์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วาทินี ฐาปนวงศ์ตานติ)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา)
..... กรรมการ
(ดร.นวลผจง อุดรพิมพ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัย
บูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)
วันที่ 30.....เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2564

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคต้น ปี พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จและความเมตตากรุณาและได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ดร.ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ความคม ดุแลเอาใจใส่ รวมถึงสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ และชี้แนะแนวทางในการศึกษาค้นคว้า อีกทั้งตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยละเอียดตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.นงเยาว์ เปรมกมลเนตร และ รศ.ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ ที่กรุณารับเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอขอบพระคุณอาจารย์ดวงกมล อุ่นจิตติ อาจารย์อภิศักดิ์ ไชยโรจน์วัฒนา และอาจารย์บุญเลิศ อรุณพิบูลย์ ที่กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย และขอบพระคุณเว็บมาสเตอร์หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่มอบความรักและเลี้ยงดูมาเป็นอย่างดีและเป็นกำลังใจเสมอมา รวมถึงเพื่อน ๆ พี่ ๆ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์สำหรับคำแนะนำดี ๆ

"การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีภาคต้น ปี พ.ศ. 2546"

ภัทรพร ศิริวัฒน์

43911798: สาขาวิชา: บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์; ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)

คำสำคัญ: การเผยแพร่สารสนเทศ/ หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย/ อินเทอร์เน็ต/ หนังสือพิมพ์ออนไลน์

ภัทรพร ศิริวัฒน์: การเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ต: (THE INFORMATION BROADCAST OF THAI DAILY NEWSPAPERS ON THE INTERNET) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ชวัญภูริ พิศาลพงศ์, D.A., วาณี รูปานวงศ์คานติ, กศ.ม., ธาตาคักดี วชิรปรีชาพงษ์, กศ.ม. 172 หน้า. ปี พ.ศ. 2547. ISBN 974-384-027-3

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ประเภทของเนื้อหาและลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตทั้งในแง่รายชื่อ ภาพรวม และรายกลุ่ม โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ หนังสือพิมพ์กลุ่มประชาชนนิยม กลุ่มคุณภาพ และกลุ่มเศรษฐกิจ ตลอดจนศึกษาการดำเนินงานและปัญหาในการเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยทั้ง 9 รายชื่อ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด คมชัดลึก มติชนรายวัน ไทยโพสต์ แนวหน้า กรุงเทพธุรกิจ และผู้จัดการรายวัน ในช่วงเวลา 1 เดือน คิดเป็น 30 ฉบับ ต่อ 1 รายชื่อ รวมทั้งสิ้น 270 ฉบับ การวิเคราะห์เนื้อหาใช้แบบบันทึกเนื้อหาและแบบบันทึกลักษณะการนำเสนอเนื้อหา และเก็บข้อมูลด้านการดำเนินงานและปัญหาในการเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ต โดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การวิเคราะห์ประเภทของเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตในภาพรวม

พบว่าเศรษฐกิจมากที่สุด รองลงมาคือ คอลัมน์ ข่าวการเมือง และข่าวสังคม ตามลำดับ ส่วนการวิเคราะห์ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาในด้านวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร พบวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารมากที่สุด รองลงมาคือ โฆษณา ให้ความบันเทิง และให้ข้อคิดเห็น ตามลำดับ ในด้านรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา พบข้อความมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อความและภาพประกอบ ภาพเคลื่อนไหว และเชื่อมโยงไปยังแหล่งอื่น ตามลำดับ ส่วนในด้านองค์ประกอบอื่นที่มีบนเว็บไซต์ พบข่าวย้อนหลัง และการติดต่อเว็บมาสเตอร์มากที่สุด รองลงมาคือ สถิติผู้เข้าชม ร่วมแสดงความคิดเห็น และบริการจดหมายข่าว ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบประเภทของเนื้อหาและลักษณะการนำเสนอหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่เผยแพร่บน

อินเทอร์เน็ตเป็นรายกลุ่ม พบว่าหนังสือพิมพ์กลุ่มประชาชนนิยม เน้นนำเสนอเนื้อหาด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม กีฬาและบันเทิง มักเขียนพาดหัวข่าวชวนให้ติดตาม ส่วนหนังสือพิมพ์กลุ่มคุณภาพ เน้นนำเสนอเนื้อหาด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และกีฬา แต่ไม่เน้นนำเสนอเนื้อหาด้านข่าวอาชญากรรม บันเทิง และข่าวบริการ มักนำเสนอบทวิเคราะห์เจาะลึกข่าวที่กำลังได้รับความสนใจ หรือข่าวประกาศทั่ว ๆ ไป และหนังสือพิมพ์กลุ่มเศรษฐกิจ เน้นนำเสนอเนื้อหาด้านเศรษฐกิจ การตลาด วิทยาการและเทคโนโลยี การเมือง และต่างประเทศ ไม่เน้นนำเสนอเนื้อหาข่าวอาชญากรรมและบันเทิง ทั้งยังเน้นการวิเคราะห์จากทีมข่าวเพื่อนำเสนอข้อมูลที่เจาะลึกยิ่งขึ้น ในด้านลักษณะการนำเสนอเนื้อหา พบว่าหนังสือพิมพ์ทุกกลุ่มล้วนมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร รองลงมาคือ เพื่อโฆษณา ยกเว้นหนังสือพิมพ์กลุ่มคุณภาพเน้นการให้ข้อคิดเห็นมากกว่าโฆษณา ในด้านรูปแบบการนำเสนอหนังสือพิมพ์ทุกกลุ่มล้วนนำเสนอในลักษณะข้อความมากที่สุด ส่วนองค์ประกอบอื่นที่พบในหนังสือพิมพ์ทุกกลุ่มคือ ร่วมแสดงความคิดเห็น ข่าวย้อนหลัง การติดต่อเว็บมาสเตอร์ และสถิติผู้เข้าชม

3. การดำเนินงานเผยแพร่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารมากที่สุด ในด้านปัญหาการดำเนินงานพบปัญหาการแข่งขันกันของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ และความคุ้มค่าในการเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตมากที่สุด มีคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ไม่เพียงพอ พบปัญหามูลค่าการมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอมากที่สุด และพบปัญหาเสียค่าใช้จ่าย/ค่าจ้างสูงเกินไป

43911798: MAJOR: LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE; M.A. (LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE)

KEYWORDS: INFORMATION BROADCAST THAI/ DAILY NEWSPAPERS/ INTERNET/ ONLINE NEWSPAPER

PHATRAPORN SIRIWAT: THE INFORMATION BROADCAST OF THAI DAILY NEWSPAPERS ON THE INTERNET. THESIS ADVISORS: KWANCHADIL PHISALPHONG, D.A., WANEE THAPANAWONGSANTI, M.A., TADASAK WACHIRAPREECHAPONG, M.A. 172 P. 2004. ISBN 974-384-027-3

The purpose of this study were to analyze subjects of content and format content presentation of thai daily newspapers on the Internet by each newspaper and by groups, to compare 3 groups of newspapers including : popular newspapers, qualities newspaper and economic newspapers. The sample were thai daily newspapers on the Internet: Thairath, Dailynews, Matichon, Khaosod, Manager, Bangkokbiznews, Komchadluek, Thaipost and Naewna in the period on 1 month, with the total of 270 newspapers. The instrument used for data analysis were data recorded form and questionnaires. The statistics used were frequency, percentage, mean, and standard diviation.

The results were as follows:

1. The subjects of contents that most online thai daily newspapers offered were economic news, column, politics news and social news. The purposes of communication were offering current information, advertisement, and entertainment. The presentation contents most offered were text, text and picture, and graphic. And other elements most offered were news archives, contact webmaster, reader statistic and web board.
2. The comparing subjects of contents and formats of content presentation that most thai daily newspapers on the internet it was found that popular newspapers emphasized contents politics, economic, social, sports, and entertainment, qualities newspapers emphasized contents social, economic, politics, and sports, analysis from the editor; economic newspapers emphasized type of economic content, marketing, technologies, politics, and foreign countries, and several information and analysis from newspaper reporters.
3. Most online thai daily newspapers aimed to present information, and had problems in competition with other online newspapers, budget for making web sites, and equipment problems on not having enough computer and software, and lack of personnel, and high expense in operation.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ระเบียบวิธีวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
หนังสือพิมพ์.....	6
หน้าที่หลักของหนังสือพิมพ์.....	7
ประเภทของหนังสือพิมพ์.....	8
สังเขปความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต.....	10
บริการต่าง ๆ ที่มีบนอินเทอร์เน็ต.....	11
หนังสือพิมพ์บนอินเทอร์เน็ต.....	15
การดำเนินงานเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบน อินเทอร์เน็ต.....	16
แนวคิดการวิเคราะห์เนื้อหา.....	27
การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันบนอินเทอร์เน็ต.....	27
การวิเคราะห์ลักษณะการนำเสนอสารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันบน อินเทอร์เน็ต.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ตอนที่ 1 ประเภทของเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ต.....	55
ตอนที่ 2 ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ต.....	76
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบประเภทของเนื้อหาและลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต.....	88
ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบประเภทของเนื้อหาและลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตเป็นรายกลุ่ม	96
ตอนที่ 5 การดำเนินงานเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ต.....	102
5 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย.....	109
สรุปผลการวิจัย.....	109
อภิปรายผลการวิจัย.....	119
ข้อเสนอแนะ.....	127
แนวทางการวิจัยในอนาคต.....	128
บรรณานุกรม.....	129
ภาคผนวก.....	137
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	172

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ความดีและร้อยละประเภทของเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต.....	56
2 ความดีและร้อยละประเภทของเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์เดลินิวส์เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต....	58
3 ความดีและร้อยละประเภทของเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์ข่าวสดเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต.....	60
4 ความดีและร้อยละประเภทของเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์คมชัดลึกเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต..	62
5 ความดีและร้อยละประเภทของเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์มติชนรายวันเผยแพร่บน อินเทอร์เน็ต.....	64
6 ความดีและร้อยละประเภทของเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต.	66
7 ความดีและร้อยละประเภทของเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์แนวหน้าเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต...	68
8 ความดีและร้อยละประเภทของเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจเผยแพร่บน อินเทอร์เน็ต.....	70
9 ความดีและร้อยละประเภทของเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันเผยแพร่บน อินเทอร์เน็ต.....	72
10 ความดีและร้อยละประเภทของเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเผยแพร่บน อินเทอร์เน็ตในภาพรวม.....	74
11 ความดีและร้อยละลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐที่เผยแพร่บน อินเทอร์เน็ต.....	76
12 ความดีและร้อยละลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ที่เผยแพร่บน อินเทอร์เน็ต.....	77
13 ความดีและร้อยละลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ข่าวสดที่เผยแพร่บน อินเทอร์เน็ต.....	78
14 ความดีและร้อยละลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์คมชัดลึกที่เผยแพร่บน อินเทอร์เน็ต.....	79
15 ความดีและร้อยละลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์มติชนรายวันที่เผยแพร่ บนอินเทอร์เน็ต.....	81
16 ความดีและร้อยละลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ที่เผยแพร่บน อินเทอร์เน็ต.....	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17 ความถี่และร้อยละลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์แนวหน้าที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต.....	83
18 ความถี่และร้อยละลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต.....	84
19 ความถี่และร้อยละลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต.....	86
20 ความถี่และร้อยละลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตในภาพรวม.....	87
21 การเปรียบเทียบร้อยละของหัวข้อข่าวในเนื้อหาแต่ละประเภทที่หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต.....	88
22 การเปรียบเทียบร้อยละลักษณะการนำเสนอหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต.....	93
23 เปรียบเทียบประเภทเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตเป็นรายกลุ่ม.....	96
24 ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตเป็นรายกลุ่ม.....	100
25 สรุปภาพรวมข้อมูลด้านการดำเนินงานเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ต.....	102
26 สรุปภาพรวมข้อมูลด้านอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ต.....	105
27 ปัญหาในการดำเนินงานเผยแพร่หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ต.....	107